

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 " "
15 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju so cene primerno zmanjšane.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija na Dunajski cesti št. 15 v Medija-tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je Florijanske ulice št. 44.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Volitve na Nemškem

niso po volji nobeni drugi stranki, ko katoliški katera je zopet več sedežev pridobila in je zdaj najmočnejša ter odločilna stranka v Nemčiji. „Kulturni boj“, s katerim je Bismark hotel katolike ugnati, ni imel uspeha, in zdaj je on sam prisiljen, iskati prijateljstva katoliškega središča, ako hoče imeti večino na svoji strani. Velik je razloček v tem oziru med Nemčijo in Avstrijo. V Nemčiji je zdaj katolik po trdem boju, ki ga je prestal, spoštovan in nad sto poslancev bo imelo katoliško prebivalstvo v državnem zboru. V Avstriji pa katoliškega poslanca po strani gledajo, kakor kako pošast, in le malo je poslancev iz Tirolskega, gorenje Avstrije in Štajerske, ki se ne sramujejo imenovati se katolike, med tem ko se celo že Staročehi umikajo, ter nečejo prav veljati za katolike, ampak le nekako za nevtralne, tudi katolikom ne sovražne; da bi pa podpirali predloge za katoliške šole in kjer je treba pokazati in braniti katoliško vero, tega pa ne! Tačas imajo vselej sto izgovorov, da značajne Tirolce tolažijo in njih predloge odriavajo „na boljše čase“. Značajni katoliški poslanci se pri nas imenujejo „klerikalci“, in še celo „Politik“ se dostikrat norčuje iz teh „klerikalcev“ in iz njih „pretiranih“ zahtev, kakor jih imenuje.

Take so razmere v Avstriji, ki je skoraj vsa katoliška država, da ima prava katoliška stranka komaj kakih 20 poslancev, med tem ko jih je v Nemčiji nad 100 in so najmočnejša stranka v zboru, čeravno so katoliki v Nemčiji v manjšini proti protestantom! To pride od gnjilega miru, ki je naredil iz katolikov zaspance, ki so zaničevani, med tem

ko je nemške katolike ojačilo preganjanje, da krepko stojé in se Kristusove zastave ne sramujejo, ter so si priborili že častno mesto v nemškem zastopu.

Gledé drugih strank na Nemškem treba je omeniti, da „naprednjaki“ niso ravno tonikot pridobili, kakor se je iz početka upilo; pridobili so sicer nekaj sedežev, pa to ne more poravnati velike zgube, ki jo trpé njih bratje „liberalci“, ki so si ohranili komaj kakih 20 sedežev, ko so bili vendar včasih merodajni in gospodujoči živeli v državi. Tako se časi spreminjajo. Kje so dnovi, ko je še jud Laskar ropotal kot mogočnik v nemški zbornici in zmiral katolike? Tačas mu je vse veljalo, svet ga je preslavljalo, časniki so mu slavo peli; danes je ničla on in cela njegova stranka!

Sploh se misli, da bo Bismark združil katolike in protestantovske konservativce, da si bo osnoval državnozbornsko večino, na katero se bo mogel opirati. Le s pomočjo katoliškega središča mu je mogoče osnovati si večino, ker se katolikom še najraje pridružijo tudi Poljaki (kterih je 15), Francozi iz Alzasije, in Danci (3), pa nasprotovalci (Welši) iz Hanoveranskega. V nasprotju s katoliki pa bo Bismarku težko vladati, ker je nemogoče, zediniti v gospodarskih in drugih načelih protestantovske konservativce in liberalce pa naprednjake, katerih eni so za colno mejo, eni za svobodno kupčijo, eni za kmeta in grajšaka, eni pa za juda in trgovca.

Ako je pa Bismark navezan na katolike, moral bo prenehati s „kulturnim bojem“, moral bo katoliški cerkvi njene pravice nazaj

dati, moral bo vladati v krščanskem duhu. In ravno to je velika pridobitev in zmaga katoliške stranke na Nemškem, da se jej morajo zdaj klanjati najhujši sovražniki od prej, ter priznavati nje moč in veljavo. Nič več se zdaj ne sliši, da so katoliki „sovražniki države“, kakor je bilo prej v navadi, ampak Bismarkovi listi vabijo katoliške poslance s sladkimi in prijaznimi besedami, naj podpirajo njegovo politiko in naj ne bodo zmerni v svojih zahtevah

Ovire socijalizma.

(Izvirni dopis.)

Rekli smo zadnjič, da je dolžnost vsacega katoličana, težnje socijalistov kolikor toliko ovirati. Vendar vse prizadeve bi utegnile ostati brezuspešne, ako se ne prične z zdravilom pri korenini, katero pa posameznikom ne bo lahko izrovati. To velja zlasti o davkih, kateri se ne bodo zmanjšali poprej, dokler se državni stroj v marsičem ne popravi, in dokler se mnoge predrage naredbe ne odstranijo. Pomilovanja vredni so torej okraji, ki imajo za načelnike možake, kateri menijo, da se mora vsako staro šolsko poslopje zameniti z novim, da je potreba skoro v vsaki vesi žandarjev in drugih naprav. Dolžnost domoljubov toraj je, da si prizadevajo dobiti vse važnejša mesta v svoje roke, da bo torej mogoče v marsikteri zadevi bolj vestno gospodariti. Marsikje bo to sicer šlo dosti trdo, pa s poskusi vendar ne kaže odlagati, vsaj se pa zna, da se še nobena zmaga ni pridobila brez borbe.

Na dalje pak je treba dati verskemu prepričanju zopet svoj pravi pomen. Tukaj zamore posebno naša častita duhovščina mnogo storiti.

Flavija.

Prizori krščanskega življenja iz četrtega stoletja.

A. Hurel. Pred. Vilinski.

..... Probrosia
Altior Italia ruinis.

(Dalje.)

XX.

Hospitio prohibemur areno.

Prijateljstvo s tem kraljem pustinjaškim se je bilo začelo, kakor se prijateljstvo med ljudmi često konča, namreč po skazani dobroti. Nekega dne je videl Eusebij leva v svoje podstrešje priti, ki mu je prosečega oka molil ranjeno svojo šapo. Trn se je bil va-njo zadrl, da je zelo otekla. Eusebij prime bolani ud v roke, izdere trn in ulije v rano tistega balzama, kojega skrivno moč so poznali samotarji zoper ujede in uščiipe kačje in ščipavcev. Ovezavši mu jo, ranjencu odkaže svoje lastno legališče.

Od tega časa je bila zveza sklenjena. Zvest svojemu ozdravniku, ga je skoro vedno čuval. Več nego enkrat morale so bežati drhali ske-

nitskih arabljanov in apamenski kupci, ki so po puščavju se klateči samotarje ropali in je za sužnje prodajali ismaelcem; velik ovinek jim je bilo narediti okoli Eusebijevega stana. Blažen strah šinil je va-nje, kadar so ugledali to čudovito stražišče levje.

Radovoljno je pravil Eusebij o udani, skoro umni skrbljivosti svojega druga. Če je svoje neumrljive izumke sestavljalje sedel zraven molčeče a čuječe živali, seje od daleč vsakemu zdel, kakor živa predstava evangelista Marka, čegar pomenljivo znamenje je že takrat poznano bilo po vsej cerkvi.

Kmalu se je pokazala prijetna zaupljivost med levom in tisto kopo oseb, ki je bila Eusebiju ljuba, in znati je bilo, da tudi žival za to ve. Radost in Eusebijevo navdušenje mu je dosti kazalo, kakovi da so njegovi gostje, od katerih je tudi glajen bil.

Tako se je bil našemu potništvu priljubil in pridobikal, da so ga teli sabo uzeti na pot v sveto deželo. Divje pustinjaško dete se ni branilo. Eusebij ga je celó solzé objemal. Lev ga gleda s svojimi velikimi, globokimi očmi, pameti kaj se mu pravi in se uda.

Toda po preteku nekaj časa videli so ga potniki nepremakljivega na pragu zapuščene bivališča ležati. Preplašeni se té v beg spuštiti, kar zapazijo beloglavega jastreba, s širokima perutima, krožečega nad skalovjem, potem hipoma naupik spustivšega se na plemenito žival, da ji zada eno tistih nesramnih, malopridnih sramotitev, v katerih so tako radodarni in zmagoviti na grobu padlih kraljev nekoji ljudje, ki so malo preje še trepetali pred njimi.

XXI.

Eantes ibant.

Zima je šla h kraju. Pogorje libansko in predlibansko odlagalo je že svoj snegoviti plašč in na plateh njegovih visin videti so bile sveže zelenine. Nekaj tičevine zapustilo je predgorje drépansko in selilo se v Kelesirijo. Potniki naši, katerim se je bil pridružil Eusebij, namenili so si, da gredo za tičjim poletom.

V puščavo so bili naredili samo zavinek, seveda srečen, ker je združil prijatelje, ki so bili eden drugemu izgubljeni. A misliti jim je bilo tudi na tiste, ki so bili jadrali z obali Utike naravnost v Jòpe in s katerimi so se

Ako smo že do tega prišli, da se morajo prestopki, katere je nekdaž vest zabranjevala, kakor goljufiga, odrtija itd. sedaj postavno brniti, potem smo pač skoro že pri kraju, kajti kje bomo potem iskali zvestobo, milosrčnost, vremo za dobre dela, dejansko ljubezen do bližnjega, ako bode vera le kot nekaj, kar se še trpi, ker je že tak nekako v šego prišla. Zguba zaupanja v božjo previdnost, misel, da le tukaj naj človek vsem svojim željam vstreza, kakor tudi enostopnja vseh ljudi, brez ozira na poklic in stan, to so stvari močno nevarne za človeštvo, ako kedaj v moč stopijo. Lahko bi pa stopile v moč takrat, ako bi p. potrkalo hipoma splošno pomanjkanje na vrata, ko se lačnemu želodcu ne dá pridigovati in bi ljudje že vso vero v Boga zgubili. Da pa socijalisti (ne rečemo da vsi) imajo zlasti gledé vere neke bolj privatne in nepoznane pojmove, to nam svedoči kritika neke bogoljubne knjige, katero posnamemo tu iz lista, ki leži pred nami:

„Prevodilec“ — pravi kritikar „veli v predgovoru svoje knjižice: vera je ena najmočnejših sredstev za oblaženje duše in srca dece, to je za moralni razvoj. Ali jaz bi rekel, da je to sumljiva in vrlo nezanesljiva npravnst, katero se snuje na vero in neko nepoznano bitje. Moč vere obstoji v tem, da se človek nadja nagrade od boga (zdravja, bogastva, napredka), ako stori dobre dela, ter pričakuje kazni, ako učini zlo, — kar tudi zamore nekje biti kot spodbuja za nekatere moralne dela. Ali vprašanje je — dotlej? Pobožen dečko stopa v život in vsaki dan vidi gomilo primerov, da nekje učinijo ljudje zlo, pa jih vendar nikdar ne doseže kazni božja; nasprotno ti ljudje živé v blaženstvu ves svoj vek in zapuščajo veliko bogastvo svojim potomcem, da ti ravno takó živé. Z druge strani pa vidi mnogo pošteni in dobrih ljudi, kateri storé samo dobre dela, pa zopet umirajo v bedi in siromaštvu in ta hvaljena božja pravica (sic!) se od nikoder ne prikaže, da jih nagradi in utolaži. Se li hoče dolgo obdržati v njem vera v pravičnost, premodrost in milost božjo, in hoče li se človek dolgo nadejati te izumljene nagrade, ter bati se izumljene kazni, ako vidi, da se v življenji ni eno niti drugo nikdar (?) ne prikazuje? Po vsem ne! In kadar pade ta nada v nagrado in strah pred božjo kaznijo, kaj bo potem z moralom, ki je osno-

van na tako trhli in ničevi podlagi? Danes je gotovo nemogoče (?) najti človeka tudi med najprostejšim narodom, kateri bi le za to ne delal hudo, ker se boji boga (pač jasen dokaz, da se pisatelj strogo drži pravila: čuvaj se, da te žandarji ne pograbi!). Vera zatorej ne zamore biti nobena stalna in trajna podlaga moralnega razvitja in moral življenja. A kaka potreba je razteza o veri kot moralni podlagi, ako pa imamo dandanes mnogo razumnijih (!), mnogo stalnijih in realnijih osnov za razvijanje in vtrjevante moral. Trudite se, da razvijete v človeku pravilne poglede na svet in ljudi, naučite ga, da zna razločevati dobro od hudega in prepričajte ga, da njegov lični interes obstoji v tem, da naj bo v svetu vedno več pameti, resnice in poštenja (ker je težko živeti med nespametnimi in nepoštenimi), čedalje več solidarnosti, vzajemnosti, bratovske pripomoči, vzgojite njega občutljeje po primerih iz vsakdanjega življenja, takó, da neizmerno mrzi laž in neresnico, ter najde sladijo v poganjanji za istino in pravico, potem se le boste videli moralnega človeka brez kake primese verskih fantazij. In to še le če biti pravcat moralen človek, ker bodo njegovi moralni občutljeji potekali iz realnih dejanj, iz faktov življenja, iz solidarnih naučnih vzrokov in resnice, ne pa iz puste fantazije in blodilnih fantazij.“

Takó torej sodijo in učé socijalisti o veri toda nam ta nauk ne zadostuje, dasi tudi je za neuke mično osnovan, marveč ostanemo pri svojem, da se mora versko prepričanje vnovič oživiti in vtrditi. „Kdor je naprej postavljen, koraka naj najprej“, smelo bi se v tej zadevi reči mnogim višim osebam, kajti žal, da kar se tega tiče, se ravno o teh ne zamoremo pohvalno izraziti. (Dragomili čitatelj naj ne zameri tem besedam, ker so izrečene po sliki, ki jo imamo pred seboj.) Zakaj „besede le ginejo, a zgledi pa rinejo“, in ako potegnejo ti pohujšljivi izgledi tudi prosto ljudstvo za seboj, potem pač vtegne kedaj priti čas, da bi se to nad njimi samimi maščevalo, in da bi radi popravili zamudo, ako bi jo zamogli. Že previdnost sama torej tirja, da je treba naprepostavljenim z dobrimi zgledi ljudstvo k bogoljubnemu življenju vnehati, in še le potem vtegne rositi zopet z nebes blagoslov, ki ga bedno človeštvo že tak dolgo pogreša.

Nadalje pa je tudi treba odpravljati po-

imeli čakati v Jeruzalemu. Kolika nestrpljivost jih je obhajala, pa tudi koliko veselje, da jim privedo tistega mladca, du ovnika, puščavnika, postavnega Eusebija, čegar spomin je ostal središče, srce domače cerkve, kakor je bil prej o svoji prisotnosti nje duh.

Romarsko potništvo prelajda del trozemlja, serapišče na desni pustivši, da na osli in kamelah, poleg obrežja in okoli sirbskega jezera zavivši, dospé do stanice sv. Hiláiona. Tu si malo odpočijejo in potem nadaljujejo pot v Tabáto, skozi Gazo in Askalon v Jôpe.

Jope so bile pristajališče vsem tistim, ki so v sv. deželo se vozili po morju čez Kiper ali pa Aleksandrijo. Metéla in nje družice morale so tu v Jopah na suho stopiti in tukaj bi bilo mogoče, da o njih bivanju kaj natankega izvedo.

Zvedeli so pa le, da so bili res semkaj pritiskani, pa da se je njih ladja prec obrnila na pot v Rim, sami pa da so jo krenili na pot v sv. mesto.

Taka sporočila, ako tudi so bila precej

nedoločna, razveselila so naše potnike, ki so hiteli, da dosežejo namen svojega romanja.

Spomnivši se preroka Jona, ki je bil po izročilu tukaj stopil na ladjo, da uteče spred gospodnjega obličja in celo neobiskavši Andrómeda skale, ki je tako draga ljubiteljem svetnih starin, spuste se tekoj v ravnino sáronska, ki še ni dobila nazaj svoje nekdanje cvetjave in vonjave. Nekaj korakov na desno do Arimatije, pa nekaj do Nobe na levo jih je odstranilo za trenotek od njih prvotnega napotjenja. Die so se mudili v Dióspoli. Eusebij se je tu hotel seznaniti z najbolj učenim rabinom svojega stoletja, ki je bil še ostal od razvalin stare shodn ce; al jud, lakomen kakor je bil, si je dal ure svojega učiteljavanja dobro plačati in drago. Nadalje pridejo v sloveči trg Emaus, od koder se jim je vila pot po ozki dolini gaaski in čez gričje bethoronsko v Gabao. Potovaje so govorili o čudu Josvetovem in o djanju eframskega levita. Naposled se jema vzdigati jim pred očmi sveto mesto, Jerušalaim hebrejcev, Elija — kapitolina — hadriána rimljanov. (Dalje prih.)

tratno gizdo in pijančevanje. Ogledimo se le na prejšnji vek nazaj, ko je kmet skoro vsem potrebam oblačila sam zadostoval, ko so še kmetake ženske in dekleta same vezle in predle, med tem ko sedaj že fabrikam in šiviljam (s krojači vred) manjka vzorov, po katerih bi se nove obleke izgotavljale. Ženstvo n. pr. vtepe dandanes skoro ves svoj zaslužek v gizdavo nošnjo, a možakarji pa hité le preradi s težko pridobljenimi novci v krčmo, gredo pa tje tudi brez njih, kjer potem dolgo vnoč ali clo celo noč posedajo, ter si z vpijančljivimi pijačami go-bivajo skrbi, katere jim domá njih gospodarstvo, njih žena z otroci in pomanjkanje napravljajo. Pa še huje se vdaja pijančevanju brezskrbna mladina in bilo bi potreba stroge postave, ki bi pijančevanje po noči med kmeti ostro zabranjevala, kajti beda koja že itak skoro povsod v hiše gleda, jela bo tam v kratkem po svoje gospodariti. Ravno takó bi bilo tudi kmetom svetovati, da opusté nekatere dose danje šege, naj bi tudi skozi to star običaji škodo trpeli. Nespametno je, da napravljajo nemaniči ob času ženitve košate gostije, katere često še le v več letih komaj plačajo; to veljá tudi v predragih sedminah. — Še večé graje vreua je šega, vdomačena pri zapadnih Pohorcih, da ob času košnje, žetve in spravljavanja praproti, kakor tudi ob svinske kolini, napravljajo velike pojedine, kjer se dokaj z ogromnimi stroški pridobljenega živeža malomarno potratijo. Res bode od te razvade k boljemu trdo šlo, vendar pa bo iti moralno, naj si tudi bi si tú bila „stara navada železna srajca“. — Poleg tega pa je treba osnovati še več posojilnic, združenih s hranilnicami, da bo tudi delavcem mogoče svoj zaslužek v nje vlagati, in takrat ako se blagostanje kmetkega ljudstva z vsemogočimi sredstvi dvigne, se splošne socijatiščne revolucije ne bo treba tak kmalo bati.

Z radostjo, se sme reči, sledi oko takajšnih kmetovalcev sklepom in prošnjam, ki jih kmetje po drugod deželnim zborom predlagajo, toda žalbog, da bodo nekatere, naj bi tudi vslišane bile, skoro prezakasnene. Tovetja zlasti gledé vknjiženja kmetških dolgov, kajti popredno da se določi, koliko se sme na posestvo vknjižiti, mora se vendar vedeti, kakó se bodo zbrisali stari dolgi. — Ako res nobeden tam nasvetovanih pripomočkov ne bo v stanu svoji zahtevi odgovoriti, morebiti bi ne grešili preveč, ako bi dejali, da bo treba na denar izklicati „škalo“. Se vé, vestno to sicer povsod ni, pa ako druge pomoči ne bo, kdo vé, kajti sila ni mila. Vendar pa storé naši kmetje le svojo dolžnost, ako se v enakih prošnjah, kot njih vrstniki po drugod, tudi oni oglašijo.

V Podravji, in morda še kje drugje, bilo je v drugem polletju letošnjega leta med prostimi ljudmi dosti govorice, da se bo še letos svet podrl. Neznano je sicer, iz katerega vira se je to zajemalo, da pa ljudje takim govoricam verujejo, to je že nekako znamenje časa. Mar smo že res tak slabi v veri, da ne pojмимо več, kar nam sv. evangelje o koncu svetá pripoveduje, in če smo, pač tužno; za nas; naj si bi bila tudi vera opešala, verovati moramo vendar prerokbam ónega, čegar „besede ne bodo prešle“, namreč, da bo še poprej dosti prihodnih znamenj, ki bodo poprej pogin svetá naznačevale. Še bo vstal poprej narod zoper narod, kraljestvo zoper kraljestvo, in ravno ideje, ki vtegnejo k temu privedi, stopijo po združevanju še ločenih prav zadnji čas nekako na dnevni red. Apostel je rekel nadalje: da ob onem času bodo „ljudje svoje ušesa od zdravega nauka resnice proč obračali k basnim

pa se obračali, s katerimi bodo zapeljivci njih ušesa šegotali. Da moramo tega resnico že sedaj čedalje bolj jasno opazovati, to je zares močno žalostno, toda ako prevlada kedar socializem v vsej svoji moči med narodi, potem pak ne bo več žalostno, marveč že strašno, kar pa sam Bog obvaruj! —

Politični pregled.

V Ljubljani 7. novembra.

Avstrijske dežele

Velike važnosti je ukaz skupnega ministerstva, da se morajo odslej tudi **Bošnjaki v vojske jemati**, do zdaj so bili vojaščine prosti. Nabralo se bo za zdaj 12.000 bosanskih vojakov. Turkoljubna „N. fr. Presse“ misli, da se s tem sultanu krivica godi in da Avstrija nema pravice v Bosni vojakov nabirati. Nesramni judovski list, kteremu je Turčija bolj pri srcu, ko Avstrija, pa ne pomisli da so tudi Angleži na ciprskem otoku uvedli novačenje. Sicer pa sultanu vsi protesti nič ne pomagajo, ker nema nikjer podpore pričakovati. Angleži imajo na Irskem opraviti, Francozi v Afriki, z ostalimi vlastmi smo pa v prijateljstvu. Sicer pa Avstrija iz pravice, da sme Bosno vladati, lahko izpelje tudi pravico novačenja v tej deželi.

Državnemu zboru, ki se prične 14. t. m., predložile se bodo med drugimi sledeče stvari: Najprej budget in finančna postava z l. 1882, potem postava o poštnih hranilnicah, postava o češko-moravski poprečni železnici, spremenjena domovinska postava, postavi o borznem in dohodninskem davku. Gosposka zbornica pa ima še pred seboj postavo o zapadni železnici, o praški-česki univerzi, in postavo o hišnem davku. Odseki imajo tudi še od lani dosti posla.

Pražka „Politik“ je našega mnenja, da avtonomisti z dosedajnimi vspehi ne morejo zadovoljni biti, in zahteva, naj **vlada** svojo pravo barvo pokaže. Kako vlada z levico stoji, to jej mora biti vendar že jasno, toraj se mora sčistiti tudi položaj med vlado in desnico, da bo ta vsaj vedela, pri čem da je. Desnica mora prestajati vse nezgode vladne stranke, pa nema njenih užtkov. Tako stanje postaja čedalje bolj neznosno.

Vladi prijazna „Tribüne“ pa meni, da Čehom ne ostaja družegu, ko sedajno vlado podpirati, ker bi sicer centralistom v roke prišli.

Grof **Hohenwart** je povabil izvrševalni odbor desnice k posvetovanju na Dunaj.

Vnanje države.

Izmed izvoljenih poslancev na **Nemškem** šteje katoliško središče 100 glav, Poljaki, Francozi, Danci in Hanoveranci skupaj 32, razni liberalci 35, naprednjaki 35, konservativci 44, državna stranka (vladno-liberalna) 20, secesionisti 24, pa en par socijalnih demokratov. Po dovršenih dopolnilnih volitvah šteli bodo liberalci vsih barv nekaj čez 100 poslancev, konservativci in vladna stranka neksj čez 70, katoliki s Poljaki in Francozi pa 130. Ti poslednji imajo toraj odločbo v rokah, ker ni misliti, da bi se zedinili protestantovski liberalci in konservativci.

Srbski patriarh Mihael, ki je bil odstavljen od vlade, neče se temu udati, ter se opira na ruskega cara, na carigradskega patriarha in na druge patriarhe istočne cerkve, češ, da imajo le ti pravico, njega odstaviti, ne pa knez Milan in njegova vlada. Radovedni smo, ali bo patriarh res našel tam podporo, od koder jo pričakuje, namreč na ruskem dvoru.

Izvirni dopisi.

S Krke, 1. novembra. Sprejmi dragi „Slovenec“ veselo in žalostno novico, ki ob enem zadenete našo faro. V nedeljo 30. oktobra so blagoslovili in postavili v naši farni cerkvi nov križev pot, ki ga je slikal slovenski umetnik g. Koželj, okvire pa mu naredil g. Ozbič v Kamniku. Delo je velikansko, visokost tabli je 8½ čevlja, prav primerno za našo cerkev, ki je ena najlepših in največjih na Kranjskem. Stane okoli 1500 gld., in prvi darovalec je bil pokojni Anton Petek, ki je za novi križev pot daroval 300 gl. Naš preč. g. župnik so to reč naznanili farmanom ter jih spodbujali, naj bi tej Petkovi dobrotljivosti s prostovoljnimi darovi na pomoč pristopili, da se napravi silno potrební križev pot, ker je stari takorekoč kazil cerkveno steno. In res, akoravno je naša fara revna, oglasilo se je še darovalcev, da so prav lahko omislili tak križev pot, kakoršnega premore le malokatera cerkev. Zato pa tudi ni nobenemu žal za tiste krajcarje, ki jih je daroval v ta namen. Gg. Koželja in Ozbiča pa živo priporočamo vsim onim faram, ki hočejo imeti lep križev pot. Slava njima!

Druga novica pa je žalostna za vso faro. Zapu-tili nas boče preč. gosp. Lovrenc Oblak, ki so služili celih 8 let in 14 dni pri nas za duhovnega pomočnika v splošno zadovoljnost farmanov. In le prebitko nas je zadela novica, da gosp. Lovrenc gredo v Cerklje na Gorenško. Radi našim bratom Cerkljanom privošimo dobrega dušnega pastirja, ali tudi mi bi gosp. Lovrenca radi imeli še v svoji sredi. Saj so pa tudi nam bili jako priljubljeni. Sicer pri nas ni tiste grde razvade, da bi duhovne gospe črtili, obrekovali ali kaj enacega, pri nas se o duhovnih le spoštljivo govori (razun kakih pijancev), ali reči moram, da gosp. Lovrenca je vse ljubilo. Kot novomašnik so bili prišli k nam v službo že leta 1873 in ko so dve leti potem na sv. treh kraljev dan ranjki g. fajmošter umrl, prevzeti so morali farno oskrbníštvo, katero jim je gotovo veliko skrbi napravljalo; in vendar so vse to sami brez duhovnega pomočnika do prihoda sedanjega g. župnika hvalevredno opravljali. In koliko so revežem dobrega storili, znano je le Njemu, čigar zvest služabnik so. Ako je bil kdo v denarni zadregi, pa se je k nim obrnil, gotovo je dobil pri njih pomoči. Kaj pa še le v duhovnih rečeh, ako je prišel kdo k spovedi ktero koli uro, so bili zmerom pripravljeni. Bili so nam drag biser, katerega bomo težko pogrešali, nikdar pa ne pozabili. Ne morem si kaj, da bi ne povedal, kako radi so imeli vedeželjne fante; kdor jih je poprosil za kako berilo bodi si Mohorjeve ali kake druge knjige, je vselej dobil, in slovenske časnike „Novice“, „Slovenca“, „Danico“ in „Brenčeljna“ so nam vse leta redno posojevali. Kolikokrat so sami jih meni na dom poslali. Pa tudi občina jih je vedla ceniti kot moža poštenjaka, ter jih je pri zadnji občinski volitvi za svojega odbornika odbrala. — Še veliko lepega bi imel od g. Lovrenca povedati, pa saj vem, da ne iščejo posvetne hvale. Bog dobrotni Oče jim naj poplaču vse njih dobre dela že na tem, posebno pa na unem svetu. Toraj jim kličem v imenu vse Krške fare: Z Bogom! Srečno pot, in Bog vam daj toliko prijatlov iz srca udanih v Vaši novi službi, kolikor jih tukaj zapuščate. Živili!

Iz Ptujja, 4. novembra. Volitve v okrajni šolski svet so napravile velik krik v liberalnem Izraelu. Graška teta „Tages-

post“ se že boji za precartano nemško cvetko, ki so jo lani v naše kraje zasadili in ki se zove „deutscher Schulverein“. Mi le to želimo in kot možje, ki svoj narod ljubimo, tudi želeli moramo, da bi se vresničilo, kar se nemški liberalci bojé in da bi novi okrajni šolski svet po vsej moči spodbijal namene tega nemčurskega društva, ki nam hoče našo mladež od-tujiti in jo pripravljati za svoje nemško-liberalne politične namene. Ko bi bili naši nemčurji to društvo osnovali za Nemce, bi se mi gotovo zanj prav nič ne brigali; nam je vse eno, kako oni svojo deco odgojujejo in izrejuje; tega pa nikakor ne moremo trpeti in ne bomo demo trpeli, da bi nemčurji s to spako k nam Slovincem v škodo hodili ter nam kvarili učitelje in učence. Mi nikakor ne moremo in ne smemo trpeti, da bi tuji privandraci in domači odpadniki določevali, kaj in kako naj se v naših slovenskih ljudskih šolah podučuje; mi ne moremo in nečemo trpeti, da bi se našim otrokom tuji in njih večini nepotrební jezik v glavo vbijal, na veliko škodo drugim važnejšim in za življenje silno potrebnim rečem.

Domače novice.

V Ljubljani, 9. novembra.

(Premembe v vojaški duhovščini:) G. Jan. Pribošič imenovan je voj. kuratom I. reda v Ljubljani; g. Jan. Tomše, voj. župnik, premješčen je iz Trsta v Zagreb.

(Voda za Trst.) Bistričani so toraj vendar prodali svojo vodo Tržačanom. Vsak Bistričan, ki ima pravico do reke, dobi odškovanje 16.000 gl. Ker Tržačani ne bodo vse vode potrebovali, ostalo je boče še vedno dovolj za milne in žage. Tako dobé Bistričani denar, Tržačani po vodo, in pomagano je obojini!

(Slovenska predstava), ki jo je priredilo dramatično društvo v deželnem gledišči preteklo nedeljo, našla je obilo gledalcev, dokaz, kako narodna Ljubljana že pogreša slovenskih iger. Izbrana igra „zmešnjava na zmešnavo“ je mikavna in polna smešnih prizorov, toraj pripravna za naše občinstvo. Jezik prestave pa je posiljen, težko umljiv in naštljenjakor smo to pri Cimpermanu že vajeni. Med tem, ko celi slovenski govori „nečak, nečakinja“, zazdelo se je njemu pisati „netjak“, „netjakinja“ in s takim nenaravnim izgovarjanjem so nas igrali cel večer mučili. Prihodnjič bodo nemara že primorani govoriti „otje“ namesto „oče“, „tjarobnik, pritjeto“, namesto „čarobnik, pričeto“ itd. Da se smejo pisatelji tako pačiti, to je le pri nas Slovincih mogoče, kjer nove oblike, kakor gobe iz tal rastejo, pa zopet kakor gobe hitro zginejo. Nepravilno je tudi izgovarjanje „sem bil“, „sem šel“ itd. Ker smo se Slovinci že odvadili, prav izgovarjati trdi „l“, kakor ga rusi izgovarjajo in na Slovenskem, še Solčavci na Štajerskem, udomačila se je po celi Sloveniji navada da se trdi „l“ na konec besedi izgovarja kakor „v“ ali „u“, toraj sem „šou“, sem „biu“. Kar je potrdil celi narod to, mislimo, se mora vendar nekoliko rešpektirati, občinstvo pa bo prav zadovoljno, ker bo igralce lažje umelo. Igralo pa se je sicer dobro, pohvaliti moramo vse igralce in igralke in nemamo uzoška, da bi delali razloček. Samo maske niso bile popolnem dobre. Dobrič (g. Kajzelj) je bil prestar, gospa Borvska (g. Gutnikova) pa je bila premlada. Sploh smo pri igralkah že večkrat zapazili, da nobena neče stara biti (pač ženska slabost!); to pa je napačno; kajti dostikrat se takej v igri reče, da je stara in

Izdajatelj in odgovorni urednik Filip Haderlap